

Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2

1. NÁZEV PROGRAMU

GAMA 2 (dále jen „program“).

2. PRÁVNÍ RÁMEC PROGRAMU

Program je realizován podle:

- Zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“);
- Smlouvy o fungování Evropské unie 2012/C 326/01, (zejména článek 107, případně také články 93 a 106);
- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, ve znění novely, která byla provedena Nařízením č. 2017/1084 ze dne 14. června 2017, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem - Úřední věstník Evropské unie L 187, 26. 6. 2014, (dále jen „Nařízení“), zejm. čl. 25;
- Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací - Úřední věstník Evropské unie C 198, 27. 6. 2014 (dále jen „Rámec“);
- Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis;
- a podle ostatních souvisejících předpisů.

Příjemcům, kterými budou podniky, bude poskytována podpora dle Nařízení a příjemcům - výzkumným organizacím, bude podpora poskytována dle Rámce.

Program je vyňat z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť splňuje podmínky Nařízení.

V rámci tohoto programu je vyloučeno vyplacení jednotlivé podpory ve prospěch podniku:

- vůči němuž byl v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise, na základě kterého/jímž byla podpora obdržena od poskytovatele z České republiky prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, vystaven inkasní příkaz, který je nesplacený,
- splňujícímu definici podniku v obtížích uvedenou v čl. 2, odst. 18) Nařízení.

Pokud jeden podnik obdrží v rámci programu veřejnou podporu vyšší než 500 tis. EUR, budou informace o příjemci a jemu poskytnuté podpoře (v rozsahu dle přílohy III Nařízení) zveřejněny na centrální webové stránce ve smyslu čl. 9 Nařízení.

Program je rozdělen na dva podprogramy - podprogram 1 (dále jen „PP1“) a podprogram 2 (dále jen „PP2“), které se odlišují způsobem realizace i možnými příjemci podpory.

Veřejné prostředky v PP1 jsou poskytovány pouze výzkumným organizacím na jejich nehošpodářské činnosti. Veřejné prostředky v PP2 budou poskytovány v souladu s Nařízením a Rámcem.

Program bude realizován v souladu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020, schválenou usnesením vlády České republiky ze dne 17. února 2016 č. 135, aktualizovanou Národní výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci České republiky, schválenou usnesením vlády České republiky ze dne 11. července 2016 č. 634, s principy Iniciativy Průmysl 4.0 vzaté na vědomí vládou usnesením č. 729 dne 24. srpna 2016, a dalšími národními a rezortními strategiemi, vč. Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly přijaty usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552. Rovněž bude v kombinaci s ostatními programy Technologické agentury České republiky naplňovat systémové opatření „Podporovat inovační proces jako celek“, dále pak systémová opatření „Posílit spolupráci mezi akademickým výzkumem, vysokými školami, aplikovaným výzkumem a aplikační sférou“ a „V podporovaných projektech položit důraz na diseminaci jejich výsledků, včetně popularizace“.

V rámci programu nebudou realizovány projekty zaměřené na bezpečnostní výzkum, dle vymezení v usnesení vlády ČR č. 509/2017 k Meziřesortní koncepci podpory bezpečnostního výzkumu České republiky 2017-2023 s výhledem do roku 2030.

3. POSKYTOVATEL

Poskytovatelem podpory je Technologická agentura České republiky se sídlem v Praze 6, Evropská 1692/37.

4. IDENTIFIKAČNÍ KÓD PROGRAMU

Pro účely evidence v informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byl programu přidělen kód TP.

5. DOBA TRVÁNÍ A TERMÍNY VYHLÁŠENÍ PROGRAMU

Doba trvání programu se předpokládá v letech 2020 až 2022, tj. 3 roky.

Veřejná soutěž v aplikovaném výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) na výběr projektů do podprogramu 1 bude vyhlášena poprvé v roce 2019 se zahájením poskytování podpory v roce 2020. Následně se předpokládá vyhlášení veřejné soutěže každoročně v letech 2020 až 2022, a to pouze do podprogramu 2.

Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

6. ZAMĚŘENÍ PROGRAMU

Program je zaměřen na podporu ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje (dále jen „VaV“) z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití či využití pro potřeby společnosti.

Podporované aktivity spadají do kategorií „aplikovaný výzkum“, „experimentální vývoj“, „inovace“ dle zákona, Rámce a Nařízení.

V PP1 mohou být příjemci či další účastníci projektu pouze výzkumné organizace (dále jen „VO“), kterým bude poskytnuta podpora na konkrétní „díličí“ projekty VaV. Termín „díličí“ projekt je zde zaveden pro odlišení projektu komerčního ověřování konkrétního výsledku VaV, který bude financován VO, od celkového projektu, jehož návrh bude VO podán v rámci PP1. Termín projekt je použit záměrně, protože i postup komerčního ověřování výsledku VaV musí proběhnout formou projektu: příprava návrhu, jeho předložení Radě pro komercializaci, v případě schválení pak jeho monitorování, vedení příslušné dokumentace, ukončení „díličího“ projektu a předložení výsledku Radě pro komercializaci. Předmětem těchto „díličích“ projektů je ověření praktické využitelnosti výsledku aplikovaného výzkumu a vývoje, kterého bylo dosaženo ve VO.

PP2 bude využit pro synergie s unijním programem Horizont 2020 a jeho nástupcem Horizont Evropa. Podpora bude mj. určena projektům, které uspějí v mezinárodním hodnocení, ale z důvodu nedostatku finančních prostředků nebyly v rámci daného nástroje podpořeny. Jedná se např. o projekty, které byly kladně hodnoceny a získaly pečeť kvality, tzv. Seal of Excellence. Příjemcem tohoto podprogramu mohou být pouze ti příjemci, kteří jsou oprávněni ucházet se o podporu z daného nástroje.

7. CÍLE PROGRAMU A JEJICH ODŮVODNĚNÍ

Hlavním cílem programu je v době jeho trvání podpořit nové a umožnit zefektivnění již zavedených systémů transferu znalostí VaV, jakožto výsledků dosažených ve VO a/nebo ve spolupráci mezi VO a podniky, do podoby praktické aplikace umožňující jejich komerční využití a podpořit tak jejich zavedení do praxe. K cílům programu ve střednědobém horizontu patří také podpořit tvorbu nových výsledků VaV (vč. výsledků společenskovedního a humanitního výzkumu) vedoucím k inovacím s vysokou pravděpodobností jejich praktického uplatnění a tím stimulovat inovace v aplikační sféře (zvláště v malých a středních podnicích) s využitím výsledků VaV vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve VO. Naplnění cílů povede v dlouhodobé perspektivě také k efektivnějšímu využití veřejných prostředků vložených do VaV a nepřímo k posílení ekonomické výkonnosti VO, růstu konkurenceschopnosti hospodářství a společnosti ČR a zvýšení kvality života jejich obyvatel.

Jednat by se mělo zejména o podporu VaV pro inovaci stávajících výrobků, služeb či technologií společnosti tak, aby bylo umožněno jejich uplatnění v dalších oblastech (strategie rozšíření trhu) anebo o podporu VaV pro tvorbu zcela nových výrobků, služeb či technologií (strategie vytváření nových trhů).

Konkrétní podporované aktivity „díličích“ projektů v PP1 a projektů v PP2 povedou zejména k výsledkům typu: vytvoření zkušební série; provedení zkušebních testů prokazujících ne/aplikovatelnost výsledků v praxi (např. formou protokolu z ověřování); konkrétní návrh nových podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb formou modelu, funkčního vzorku apod.; technologie, u nichž byl ověřen komerční potenciál; provedený transfer technologie; prodej obchodní licence v rámci podpořeného projektu; příprava výrobků či služeb k praktickému využití nebo vstupu na trh.

8. KRITÉRIA SPLNĚNÍ CÍLŮ PROGRAMU

Dosažení cílů programu bude vyhodnocováno v souladu s Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory platné v době hodnocení programu a dle dalších podmínek stanovených poskytovatelem v rámci závěrečného hodnocení programu. Poskytovatel bude v průběhu realizace jednotlivých projektů sledovat dosahování konkrétních výsledků komercializace (např. prodej licencí k dosaženému know-how) v rámci implementačních plánů dosažených výstupů/výsledků. Plnění cílů programu bude vyhodnocováno také na základě souboru indikátorů, výstupů, výsledků a dopadů určených pro monitorování průběhu plnění programu a hodnocení jeho celkové výkonnosti a úspěšnosti.

Tab. č. 1: Indikátory dosažení cílů programu

Číslo	Indikátor	Počet
1.	Minimální počet celkem podpořených projektů v PP1, z toho:	35
	Počet projektů nově zapojených výzkumných organizací ¹	5
2.	Minimální počet celkem podpořených projektů v PP2	30
3.	Minimální počet zapojených subjektů	65
4.	Minimální počet podpořených „dílčích“ projektů	350
5.	Minimální podíl úspěšně ukončených „dílčích“ projektů	60 %
6.	Minimální podíl úspěšně ukončených projektů celkem	80 %
Indikátory výstupů programu		
7.	Minimální počet ověřovaných výsledků VaV (proof-of-concept stage)	350
8.	Počet zpracovaných studií proveditelnosti	30
9.	Počet podaných patentových přihlášek	10
10.	Minimální celkový počet uplatněných výsledků (RIV), z toho:	240
	G - Prototyp, funkční vzorek	80
	Z - poloprovoz, ověřená technologie	30
	R - software	25
	F - průmyslový a užitný vzor	35
	O - ostatní	50
	Minimální počet dalších výsledků očekávaných v programu (H_{neleg} , H_{konc} , N, V_{souhm} , A, S, M, W, E)	20
11.	Minimálně bude dosaženo stanovených cílů programu	90 %*

*podíl binárně splněných indikátorů 1. až 10.

¹ V porovnání se seznamem podpořených VO v programu GAMA

9. OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY A PŘÍNOSY PROGRAMU

V tomto programu budou podporovány zejména projekty, u kterých se odůvodněně předpokládá dosažení využitelných výstupů, jejichž aplikace přispěje k plnění stanovených cílů programu a k pozitivním společenským (socio-ekonomickým) dopadům. Program umožní dosažení následujících výstupů ve formě výsledků dle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory a Rejstříku informací o výsledcích (RIV) platných v době jejich uplatňování:

- P – patent;
- G – prototyp, funkční vzorek;
- Z – poloprovoz, ověřená technologie;
- R – software;
- F – průmyslový a užitný vzor;
- O – ostatní výsledky.

U dílčích projektů se zaměřením na výzkumné cíle z oblasti společenských a humanitních věd se dále očekávají následující druhy výsledků:

- H_{neleg} - výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele;
- H_{konc} - výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy;
- N - metodiky, postupy a specializované mapy s odborným obsahem;
- V_{souhrn} - souhrnná výzkumná zpráva.

Další výsledky, které budou podporovány programem, ale nesmí být jediným druhem výsledku projektu (vždy v kombinaci s některým z výše uvedených):

- S – specializovaná veřejná databáze;
- A – audiovizuální tvorba;
- M - uspořádání konference;
- W - uspořádání workshopu;
- E - uspořádání výstavy.

Dále však existuje celá řada dalších poznatků a dovedností v souladu s § 2 odst. 2, písmeno i) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které se očekávají jako výsledky aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Z tohoto důvodu bude program hodnocen nejen na základě výstupů ve formě výsledků dle aktuálně platné Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory, ale také podle dosažených poznatků, dovedností a dopadů v rámci hodnocení programu.

Pro výstupy ve formě výsledků dle Metodiky a RIV druhu „O” platí, že musí splňovat podmínku aplikovatelnosti v praxi a následně bude jejich aplikace v praxi sledována v rámci monitoringu implementačních plánů.

Očekává se, že PP1 přispěje k systematickému ověřování aplikačního potenciálu dosažených výsledků VaV v případech, kdy není zcela zřejmé jejich konečné využití, či není znám konkrétní partner v aplikační sféře. Jedná se o využití výsledků, kdy VO musí provést dodatečné činnosti pro ověření aplikačního potenciálu. V PP1 mohou být podpořeny pouze projekty, kde je prokázána schopnost VO vytvářet a následně aplikovat výsledky VaV a kde VO již vytvořila základ organizační struktury, která tuto činnost umožňuje a podporuje.

Při realizaci projektů PP2 se očekává zvýšení zájmu inovativních firem o získání podpory v rámci evropských programů. Zvýšení podílu českých výzkumných týmů na mezinárodních projektech je pro budoucnost výzkumného prostředí v ČR velmi potřebné.

Mezi očekávané přínosy programu (jak PP1 tak PP2) patří hlavně zvýšení kvality a počtu výsledků výzkumu a vývoje, které budou aplikovány v praxi v podobě inovací výrobků, postupů, procesů nebo služeb. Program by měl mimo jiné přispět k uplatnění výsledků projektů, které se sekundárně projeví i ve zlepšení ekonomických ukazatelů podpořených subjektů.

U výzkumných organizací se přínosy programu projeví například ve zvýšení počtu jejich výsledků aplikovaných v praxi, v počtu patentových přihlášek a jiných výsledků a k nárůstu jejich komerčního potenciálu. Sekundárním efektem pak bude posílení efektivního transferu know-how a technologií do praxe.

V případě synergických intervencí s unijním programem Horizont 2020, resp. Horizont Evropa a zapojení malých a středních podniků se bude jednat o výsledky uznávané synergickým nástrojem v Horizontu 2020, resp. Horizontu Evropa, popř. výsledky požadované Evropskou Komisí. Dosažené výsledky musí mít v PP2 svého konkrétního uživatele (podpora komercializace výsledků však není předmětem PP2). Uživatelé výsledků budou vzhledem k průřezovému charakteru programu subjekty působící v různých odvětvích národního hospodářství.

10. VÝDAJE NA PROGRAM

Celkové výdaje na program jsou na období trvání programu rozvrženy v souladu s předpokládaným postupným vyhlášením jednotlivých veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích a činí 567,1 mil. Kč, přičemž 550,0 mil. Kč by mělo být pokryto z výdajů státního rozpočtu a 17,1 mil. Kč z neveřejných zdrojů.

Nejvyšší povolená intenzita podpory je 100 % pro PP1 a 70 % pro PP2 v případě uplatnění blokové výjimky dle Nařízení.

Tabulka č. 2: Rozpočet programu [mil. Kč]

ROK	2020	2021	2022	Celkem
Celkové výdaje	184,3	191,4	191,4	567,1
Výdaje státního rozpočtu	180,0	185,0	185,0	550,0
Neveřejné zdroje	4,3	6,4	6,4	17,1

Podpora bude poskytována formou dotace výzkumným organizacím či právnickým osobám a formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se VaV.

11. INTENZITA PODPORY

Nejvyšší povolená intenzita podpory je 100 % pro PP1 a 70 % pro PP2 v případě uplatnění blokové výjimky dle Nařízení. Intenzita podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Nařízení a Rámce a musí při ní být respektovány všechny níže uvedené limity.

Nejvyšší povolené intenzity podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců a dalších účastníků vycházejí z Nařízení a jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. č. 3: Nejvyšší povolená intenzita podpory dle typu subjektu a kategorie činnosti:

Kategorie činností	Příjemci			
	malý podnik*	střední podnik*	velký podnik	výzkumné organizace**
Aplikovaný výzkum	70 %	60 %	N/A	100 %
Aplikovaný výzkum v případě účinné spolupráce	80 %	75 %	65 %	100 %
Experimentální vývoj	45 %	35 %	N/A	100 %
Experimentální vývoj v případě účinné spolupráce	60 %	50 %	40 %	100 %

Poznámka: * Malý a střední podnik je vymezen podle definice uvedené v článku 2 odst. 2 a potažmo v Příloze 1 Nařízení a velký podnik je vymezen podle definice v článku 2 odst. 24 Nařízení.

** Výzkumná organizace je vymezena podle čl. 2 odst. 83 Nařízení. Uvedená intenzita podpory je určena pro nehospodářské činnosti výzkumných organizací.

12. PODPROGRAMY

12.1. Podprogram 1

12.1.1. Zaměření PP1

PP1 je zaměřen na podporu využití výsledků VaV, které nově vznikají ve VO a mají vysoký potenciál pro uplatnění v nových nebo zdokonalených produktech, výrobních postupech nebo službách s vysokou přidanou hodnotou a vysokou pravděpodobností posílení konkurenceschopnosti.

PP1 je orientován rovněž na systémovou podporu fáze VaV od identifikace prakticky využitelného výsledku VaV po jeho komerční ověření ve formě modelu (i počítačového), funkčního vzorku či prototypu, včetně jeho vlastností, vytvoření zkušební série a posouzení veškerých technologických, ekonomických, sociálních, zdravotních a dalších dopadů inovovaného produktu. PP1 rovněž přispěje k vytvoření a zefektivnění fungování nezbytné podpůrné organizační struktury VO, která je nutná pro komercializaci výsledků VaV.

12.1.2. Cíle PP1

Cílem PP1 je podpořit nové a umožnit zefektivnění již zavedených systémů transferu nových poznatků VaV vzniklých z veřejných zdrojů ve VO a podpořit jejich zavedení do praxe. Vlastní aplikace poznatků cílem PP1 není.

Podpořena bude fáze ověření aplikačního potenciálu nových výsledků VaV před jejich možným využitím v praxi (tzv. „proof-of-concept stage“). Prostřednictvím podpory z TA ČR budou ve VO financovány aktivity sloužící zejména k ověření praktické využitelnosti nových výsledků VaV vzniklých ve VO (nezbytné náklady na doplňkový výzkum, experimentální

ověřování apod.) končící konkrétním návrhem nových podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb zejména formou modelu funkčního vzorku apod.

Umožněním výběru „dílčích projektů“ na úrovni VO se oproti výběru projektu na úrovni poskytovatele výrazně urychlí a zefektivní proces komercializace výsledků VaV.

12.1.3. Způsob realizace PP1

TA ČR vyhlásí veřejnou soutěž pro VO, které budou předkládat vlastní projekty zajištění aktivit „proof-of-concept“ ve svých VO. Smyslem je vytvořit, případně podpořit ve VO systém, v rámci kterého budou podporovány jednotlivé projekty výzkumných pracovníků, popř. studentů, na ověření konceptu, tzv. „dílčí“ projekty. VO obdrží na počátku kalendářního roku prostředky na realizaci „dílčích“ projektů zahajovaných v daném roce či pokračujících v řešení z let předchozích.

Struktura pro zajištění aktivit „proof-of-concept“ bude rozdělena na část rozhodovací a část výkonnou. Rozhodovací aktivity budou zajištěny tzv. Radou pro komercializaci (dále Rada), která bude jmenována VO a bude složena ze zástupců VO, aplikační a finanční sféry (podniky, banky, fondy rizikového kapitálu apod.), kdy zástupci VO mohou tvořit maximálně 50 % členů této Rady. Rada rozhoduje o přijetí, pokračování a ukončení „dílčích“ projektů. Schvaluje využití finančních prostředků. Výkonné aktivity budou zajišťovány specializovaným pracovištěm (např. centry transferu technologií). Toto pracoviště zajišťuje všechny náležitosti: příjem žádostí o „dílčí“ projekty, jejich evidenci, provádí jejich posouzení a předkládá Radě návrhy k rozhodnutí. Po schválení projektu Radou zajišťuje administraci „dílčího“ projektu a je zodpovědný za dodržování stanovených pravidel při financování „dílčích“ projektů a zpracovává materiály pro následné finanční vypořádání s poskytovatelem, za které je zodpovědný příjemce dotace. Radě podává nejméně jednou za tři měsíce průběžné informace o průběhu jeho řešení a návrhy na ukončení „dílčího“ projektu.

12.1.4. Očekávané přínosy a dopady PP1

U podpořených VO lze předpokládat:

- zvýšení podílu výsledků výzkumu, vývoje a inovací aplikovaných v praxi;
- zefektivnění stávajícího systému komercializace výsledků výzkumu, vývoje a inovací ve VO (zefektivnění využití doposud vložený veřejných prostředků);
- v budoucnu získání dodatečných finančních prostředků pro VO;
- udržitelnost projektů evropských center excelence a regionálních center výzkumu a vývoje financovaných v rámci prioritní osy 1 a 2 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (dále jen „OP VaVpI“);
- zkvalitnění spolupráce s aplikační sférou.

Následně lze očekávat:

- zvýšení výkonnosti ekonomických subjektů;
- zvýšení kvality a užitných vlastností výrobků a služeb;
- zvýšení konkurenceschopnosti.

Způsob realizace PP1 má vést ve VO k vytvoření efektivního a výhledově samofinancovatelného systému podpory využití výsledků VaV v praxi. Současně zvýšení podílu výsledků využitelných pro aplikaci v praxi rozšíří spolupráci s aplikační sférou, včetně zapojení soukromých finančních prostředků, a omezí nutnost podpory této oblasti z veřejných zdrojů.

12.1.5. Příjemci podpory v PP1

Příjemci podpory musí splňovat podmínky VO dle zákona a Rámce (viz kapitola 13).

Dalším účastníkem projektu může být VO, jejíž činnost je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o její účasti na řešení projektu.

12.1.6. Podmínky poskytnutí podpory v PP1

Podpora v PP1 je poskytována výhradně na provádění nezávislého výzkumu a aktivity transferu technologií vnitřní povahy dle Rámce.

Příjemci musí předložit dlouhodobou koncepci podpory aktivit proof-of-concept, ve které budou jasně stanovena pravidla fungování tohoto typu podpory, včetně způsobu úhrady způsobilých nákladů, způsobu výběru „dílčích“ projektů vhodných k úhradě způsobilých výdajů (projektů ověření koncepce), formy kontroly průběhu a financování těchto projektů a cíle, kterých musí být dosaženo.

Příjemce musí prokázat ustanovení odpovědné osoby nebo existenci oddělení či pobočky VO, která provádí management znalostí pro příjemce nebo společně pro další partnery v souladu s Rámcem např. jmenovací listinou. Jmenovací listina není jediným způsobem prokázání výše uvedeného.

Příjemce musí rovněž doložit vnitřní předpis/předpisy, který upravuje komplexní systém pro využití výsledků VaV a nakládání s nimi, včetně ochrany duševního vlastnictví, a věrohodný plán na udržitelnost podpory aktivit typu proof-of-concept po dobu pěti let od ukončení projektu.

12.1.7. Celkové výdaje na PP1 a nejvyšší povolená intenzita podpory

Celkové výdaje na PP1 jsou na období trvání programu rozvrženy v souladu s předpokládaným postupným vyhlásováním veřejných soutěží a ve vazbě na očekávanou průměrnou délku projektů. Podíl výdajů státního rozpočtu na celkových výdajích reflektuje nejvyšší povolenou intenzitu podpory v PP1 ve výši 100 %. Tato intenzita podpory vychází z podmínek programu a ze skutečnosti, že je PP1 zaměřen na podporu VO dle Rámce.

Tabulka č. 4: Rozpočet PP1 [mil. Kč]

ROK	2020	2021	2022	Celkem
Celkové výdaje	170,0	170,0	170,0	510,0
Výdaje státního rozpočtu	170,0	170,0	170,0	510,0

12.2. Podprogram 2

12.2.1. Zaměření PP2

PP2 je zaměřen na podporu synergických projektů s unijním programem Horizont 2020, či jeho nástupcem Horizont Evropa. Jedná se např. o projekty, které obdrží značku Seal of Excellence v Horizont 2020, či Horizont Evropa. Jedná se o projekty, které vedou ke komercializaci získaných výsledků. Podporované projekty umožní překlenout fázi projektu mezi výzkumem a zavedením produktu na trh, čili překlenout tzv. mrtvé údolí. Bude se jednat o projekty s vysokým tržním potenciálem a současně inovativním řešením.

Seal of Excellence je značka, kterou uděluje Evropská komise projektům ve vybraných nástrojích unijního programu Horizontu 2020 a bude ji udělovat i ve vybraných nástrojích Horizontu Evropa. Značka je udělována těm projektům, které byly vyhodnoceny jako velmi kvalitní, ale Evropská komise je nemůže z důvodu omezené výše rozpočtu financovat.

Předpokládaná délka řešení projektů v tomto podprogramu závisí na délce řešení nástrojů unijního programu Horizontu 2020, případně Horizontu Evropa. Nejkratší délka projektu se předpokládá na 6 měsíců.

12.2.2. Cíle PP2

Cílem PP2 je zvýšit množství výsledků výzkumu a vývoje či inovativních řešení uplatnitelných v praxi. Specifickým cílem PP2 je:

- implementace synergických nástrojů s unijním programem Horizont 2020, resp. Horizont Evropa;
- zvýšení celkového počtu nových a významně vylepšených výrobků, služeb a technologií uváděných na trh;
- zvýšení počtu nových a zdokonalených výrobků, služeb a technologií vytvořených na základě výzkumu;
- rozšíření nabídky a obchodních aktivit podniků inovací stávajících výrobků a služeb anebo vývojem zcela nových výrobků a služeb;
- zvýšení efektivity výroby v podnicích prostřednictvím zavádění nových či významně vylepšených výrobních procesů.

12.2.3. Očekávané přínosy a dopady PP2

Z hlediska přínosů půjde o zvýšení rozsahu a počtu inovativních řešení a výsledků VaV, které budou aplikovány v praxi v podobě inovací výrobků, služeb a výrobních postupů. Tyto inovace by se měly projevit ve zlepšení ekonomických ukazatelů podpořených subjektů (např. v růstu obrátu, exportu, růstu prostředků z neveřejných zdrojů, apod.) a v navýšení, popř. udržení tržního podílu.

12.2.4. Příjemci podpory v PP2

Příjemci podpory jsou subjekty, které jsou oprávněny žádat do daného nástroje unijního programu Horizont 2020, resp. Horizont Evropa.

12.2.5. Celkové výdaje na PP2 a nejvyšší povolená intenzita podpory

Celkové výdaje na PP2 jsou na období trvání programu rozvrženy v souladu s předpokládaným postupným vyhlásováním jednotlivých veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích. Podíl výdajů státního rozpočtu na celkových výdajích reflektuje nejvyšší povolenou intenzitu podpory v PP2, která je 70 % v případě uplatnění blokové výjimky dle Nařízení.

Tab. č. 5: Rozpočet PP2 [mil. Kč]

ROK	2020	2021	2022	Celkem
Celkové výdaje	14,3	21,4	21,4	57,1
Výdaje státního rozpočtu	10,0	15,0	15,0	40,0
Neveřejné zdroje	4,3	6,4	6,4	17,1

13. UCHAZEČI A PROKÁZÁNÍ JEJICH ZPŮSOBILOSTI

Uchazečem, respektive příjemcem podpory na projekt podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Rámce a Nařízení mohou být:

- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí (VO)** – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle čl. 2 odst. 83 Nařízení a dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky. Bude kladen důraz na účetní oddělení hospodářských a nehospodářských činností.
- **Podniky** – právnické i fyzické osoby vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na právní formu (příloha 1 Nařízení), které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Podporu na projekt realizovaný v Programu mohou získat pouze ti uchazeči, kteří splňují podmínky způsobilosti dané § 18 Zákona č. 130/2002 Sb. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče. Způsobilost prokazuje uchazeč doklady dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací způsobem stanoveným poskytovatelem v zadávací dokumentaci.

Okruh uchazečů může oproti programu zúžit zadávací dokumentace k veřejné soutěži.

14. ZPŮSOBILÉ A UZNANÉ NÁKLADY

Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu, tj. na ty způsobilé náklady, které poskytovatel schválí, které jsou zdůvodněné, a které jsou v rozsahu nezbytném pro účely projektu. Uchazeč může jako způsobilé náklady navrhnout pouze náklady vymezené vždy v souladu se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a dále v případě podpory v režimu veřejné podpory podle kategorie podpory, tj. v souladu s čl. 25 Nařízení. Bližší specifikace způsobilých nákladů bude součástí zadávací dokumentace k příslušné veřejné soutěži.

U synergických nástrojů s Horizontem 2020 a Horizontem Evropa budou způsobilé náklady projektu reflektovat způsobilé náklady daného nástroje unijního programu.

15. MOTIVAČNÍ ÚČINEK

Pro naplnění cílů programu a podmínek Nařízení bude poskytovatel v rámci procesu hodnocení návrhů projektů posuzovat přítomnost motivačního účinku podpory podle čl. 6 Nařízení.

Pro splnění motivačního účinku dle čl. 6 Nařízení, platí, že práce na projektu/činnosti nesmí být zahájeny před podáním žádosti o podporu. Zahájením prací se dle čl. 2 odst. 23 Nařízení rozumí buď zahájení stavebních prací v rámci investice, nebo první právně vymahatelný závazek objednat zařízení či jiný závazek, v jehož důsledku se investice stává nezvratnou, podle toho, která událost nastane dříve. Za zahájení prací se nepovažují nákup pozemků a přípravné práce, jako je získání povolení a zpracování studií proveditelnosti. V případě převzetí se „zahájením prací“ rozumí okamžik, kdy je pořízen majetek přímo související s pořízenou provoznou.

16. ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ PROJEKTŮ

16.1. Vyhodnocení splnění podmínek veřejné soutěže

V souladu s pravidly stanovenými zákonem jmenuje poskytovatel komisi pro přijímání návrhů projektů. Tato komise vyhodnotí splnění všech podmínek pro zařazení návrhů projektů do veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích, a to:

- dodržení formálních podmínek pro podání návrhu projektu daných vyhlášením veřejné soutěže,
- prokázání způsobilosti uchazeče a dalších účastníků.

Nedodržení kterékoliv z výše uvedených podmínek bude mít za následek nezařazení návrhu projektu do veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích.

16.2. Věcné hodnocení návrhů projektů (hodnocení ex ante)

Návrhy projektů budou komplexně hodnoceny v souladu se zákonem. Pro hodnocení návrhů projektů přijatých do veřejné soutěže ustaví poskytovatel odborný poradní orgán.

Použitá kritéria pro výběr projektů:

16.2.1. PP1

Kritéria pro výběr projektů:

A. binární

- Návrh projektu je v souladu s cíli a podmínkami programu.
- Ustanovení odpovědné osoby nebo existence oddělení či pobočky VO, která provádí management znalostí pro příjemce.
- Existence vnitřního předpisu, který upravuje funkci komplexního systému pro využití výsledků výzkumu a vývoje, včetně ochrany duševního vlastnictví.

B. hodnotící

- Kvalita návrhu projektu.
- Navržený způsob řízení projektu.
- Dosavadní zkušenosti s managementem znalostí a dosažené výsledky.
- Navržený způsob výběru a řízení „dílčích“ projektů.
- Očekávaný počet „dílčích“ projektů.
- Kvalita a věrohodnost plánu na udržitelnost podpory aktivit typu proof-of-concept.

Kritéria pro výběr „dílčích“ projektů (hodnocena VO):

- Navrhovaný projekt je projektem aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje.
- Návrh projektu je v souladu s cíli a podmínkami programu.
- Návrh projektu musí naplňovat nejméně jeden (a to zcela konkrétní) ze schválených cílů Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- Podstata návrhu projektu nebo její části nebyla řešena v rámci jiného projektu, grantového projektu nebo výzkumného záměru.
- Novost výsledku.
- Vhodnost projektu pro ověření aplikovatelnosti výsledku.
- Kapacita a složení řešitelského kolektivu jako předpokladu dosažení cílů.
- Pravděpodobnost komerčního využití.
- Komerční potenciál.

16.2.2. PP2

Kritéria výběru projektů v PP2 budou stanovena v zadávací dokumentaci k dané veřejné soutěži s tím, že u synergických nástrojů s Horizontem 2020, resp. Horizontem Evropa bude proces hodnocení využívat kvalitativní posouzení projektů mezinárodními hodnotiteli z úrovně unijního programu.

17. SROVNÁNÍ SE SOUČASNÝM STAVEM V ČESKÉ REPUBLICĚ A V ZAHRANIČÍ

Technologická agentura realizuje program GAMA s dobou trvání do roku 2019, na základě jehož podporuje eliminaci výše zmíněných skutečností. Postavení programu je v systému podpory VaVal v ČR ojedinělé. Program GAMA je komplementární (synergický) jak vůči ostatním nástrojům podpory poskytovatele, tak i v systému VaVal v ČR a zastává unikátní postavení. Unikátní postavení je dáno především zaměřením programu na podporu nastavení a rozvoje systému komercializace a transferu technologií v podpořených organizacích a možností ověřovat ne/aplikovatelnost dosažených výsledků VaV v praxi (aktivitami proof of concept). Komplementarita podpory je dána především zaměřením programu, rozdílným časovým a územním vymezením, různou velikostí řešených projektů, a také rozdílností podporovaných aktivit odlišných příjemců podpory, včetně způsobu implementace programu.

V programu GAMA bylo podpořeno 30 hlavních projektů, v nichž bylo řešeno 429 dílčích projektů (aktivit proof of concept) v podprogramu 1. Z podprogramu 2 bylo podpořeno celkem 7 projektů Seal of Excellence. Mezi úspěšné výstupy/výsledky programu GAMA patří: založení dceřiné společnosti s výhradním vlastnictvím Univerzity Karlovy v Praze, která bude spravovat duševní vlastnictví univerzity; počítačová hra Attentat 1942, která vznikla v rámci projektu řešeného stejnou institucí a získala prestižní mezinárodní ocenění; testovací software využívaný vojenskými nemocnicemi v Praze a Brně, který vznikl ve spolupráci Filozofické fakulty a Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity se společností Tilioteo Ltd.; nebo prototyp biosenzoru, který slouží pro jednoduchou diagnostiku lymfské boreliózy, který vznikl v projektu Masarykovy univerzity; případně zcela nová metoda a zařízení pro vyhledávání osob v krizových situacích – při závalech zeminou, v případě laviny, zemětřesení nebo dohledání oběti únosu, která vznikla v projektu VŠB TU Ostrava.

Systém veřejné podpory VaVal v ČR je „rozlomen“ na podporu výzkumných projektů končících průmyslově právní ochranou (patentem, užitným vzorem), funkčním vzorkem či prototypem na straně jedné a na podporu zavádění sériové výroby produktových inovací a jejich uplatnění na trhu na straně druhé. Samotná přechodová fáze mezi výzkumem a inovacemi je navíc většinou spojena s nemalými náklady a zároveň i se značnou mírou rizika neúspěchu. Z tohoto důvodu nejsou projekty v této fázi inovačního procesu ještě dostatečně atraktivní pro externí zdroje soukromého financování a riziko i náklady zpravidla nese výzkumný subjekt.

Uvedený problém zvyrazňuje pak ta skutečnost, že v současné době dosahované výsledky VaV, ať již chráněné (patenty, průmyslovými vzory apod.) či nechráněné, vykazují dosud ve velké míře nedostatečné předpoklady pro komerční využití. To je zejména dáno nízkou orientací prováděného VaV na tržní uplatnění výsledků a malou reálnou spoluprací mezi VO a podniky. Patentované a jinak chráněné výsledky VaV, které postrádají svou ekonomickou hodnotu, by pak pro převod do komerční aplikace vyžadovaly další investice do vývoje a velmi často i do dalšího aplikovaného výzkumu. VO nejsou však ochotny takto investovat další prostředky a stejně tak podniky bez podpory ze strany VO.

S podporou ze strukturálních fondů vznikl na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy program zaměřený na podporu v této oblasti. Jedná se o program v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, prioritní osa 3 „Komerčializace a popularizace VaV“, oblast podpory 3.1 „Komerčializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví“. Předmětem tohoto programu bylo zejména vybudování kapacit center transferu technologií a vytváření znalostí a zkušeností pracovníků center, mimo jiné také prostřednictvím podpory projektů jednotlivých výzkumných pracovníků.

Zahraniční zkušenosti ukazují nezbytnost vytvoření podpory pro překonání etapy od vzniku výsledků VaV po jeho využití v praxi. Jedná se o etapu přechodu od VaV, který je podporován z veřejných zdrojů, k využití výsledků v aplikační, zejména soukromé sféře. O výsledky výzkumu a vývoje VO, které před vlastním praktickým využitím musí projít etapou dalších testů a o ověřování není podle zkušeností v praxi zájem, což snižuje efektivitu vynaložených veřejných prostředků.

V zahraničí se této fázi věnuje z hlediska veřejné podpory mnohem intenzivnější pozornost. Ve většině vyspělých zemí existují již řadu let státní programy a jiné formy podpory z veřejných prostředků orientované na vytváření funkčního „mostu“ mezi výzkumem a praxí. Pro podporu této oblasti transferu technologií včetně nákupu nezbytných služeb a ochrany duševního vlastnictví jsou využívány různé formy. Tato podpora pokrývá poměrně širokou a ucelenou řadu aktivit směřujících ke komercializaci výsledků VaV, což dokazují i některé dále uvedené vybrané příklady.

Mezinárodní iniciativa EUREKA společně s Evropskou komisí připravily program Eurostars, který se stal součástí 7. rámcového programu EU v části Capacities. Podprogram je zaměřen na podporu aktivit, blízkých tržnímu uplatnění, projekty jsou maximálně tříleté. Cílovou skupinou jsou přednostně malé a střední firmy, zabývající se výraznou měrou i výzkumem, součástí mezinárodního řešitelského konsorcia však mohou být VO, firmy a další subjekty. Mezi podporované aktivity patří zejména aplikovaný výzkum spojený s vývojem vedoucím jasně k tržně uplatnitelným výsledkům.

Ve Finsku existuje již od roku 1993 na podporu komercializace výsledků VaV prováděného na univerzitách, technických vysokých školách a ve výzkumných ústavech program TULI. Tento program je zaměřen svou podporou na překlenutí období mezi vznikem nového poznatku VaV a jeho praktickou realizací. Podpora je poskytována na nákup expertních a poradenských služeb pro komercializaci výsledků VaV včetně vzniku spin-off firem, zajištění ochrany duševního vlastnictví, počáteční evaluace potenciálu dosaženého výzkumného poznatku pro komercializaci, analýz trhu a konkurence apod. a na překonání kritických míst komercializace (vývoj prototypu a ověření jeho funkčnosti, optimalizace vývoje finálního produktu).

V Nizozemsku byl v roce 2004 pro podporu komercializace poznatků dosažených ve veřejných výzkumných institucích zaveden STW (Technologická agentura) program valorizačních grantů. Podpora je určena pro založení spin-off firem, analýzu trhu pro určitý produkt, vypracování studie proveditelnosti, vývoj prototypu, ochranu práv duševního vlastnictví apod.

Také v Dánsku funguje od roku 2007 program Proof of concept, který má formou krytí mzdových nákladů umožnit výzkumným pracovníkům ve veřejném sektoru (zejména na univerzitách a vysokých školách) se po určitou dobu koncentrovat na fázi vývoje u jimi dosažených nových výzkumných poznatků (objevů) a snížit jejich zatížení výukou a případně dalším výzkumem.

I první fáze velmi úspěšného programu v USA „Small Business Innovation Research“ (SBIR) poskytuje finanční prostředky na „dotažení“ výsledku VaV do formy modelu (i počítačového), funkčního vzorku a prototypu apod. Tento program v různých formách využívá v řadě dalších států.

Podporu celému procesu komercializace na vysokých školách a výzkumných institucích nabízejí rovněž program „Proof of Concept“ Scottish Enterprise nebo Commercialisation Fund Programme obdobné organizace v Irsku. Podpora je poskytována bez nutnosti spoluúčasti.